

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2024 m. lapkričio mėn.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PAS TAB OS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
2024 11 4-7	Abu Dabyje vyko didžiausia energetikos, naftos ir su atsinaujinančiais energijos šaltiniais susijusių technologijų paroda regione ADIPEC . Parodoje dalyvavo per 2200 stendų, aukšto lygio energetikos sektoriaus ekspertai, valstybių lyderiai, politikai.	Adipec 2024: Energy leaders to convene in Abu Dhabi amid growing Middle East tension (The National)	
2024 11 05-07	Dubajuje vyko didžiausia regione maisto ingredientų, gamybos ir technologijų paroda „ Gulfood Manufacturing “. Pristatytos naujausios inovacijos maisto ir gėrimų sektoriuje, įskaitant tvarias pakuotes, automatizavimo sprendimus ir modernias gamybos technologijas. Parodoje savo produktus pristatė 8 įmonės iš Lietuvos, iš kurių 4 buvo Lietuvos nacionalinio stendo dalimi, kurioje „ LitFood “.	Food Tech Manufacturing Event 2024 Gulfood Manufacturing	
2024 11 13-14	Dubajuje vyko „ AgriNext Conference Dubai “ konferencija, kurioje pagrindinis dėmesys buvo skirtas žemės ūkio technologijų ir inovacijų vystymui. Konferencijos vienoje iš panelinių diskusijų dalyvavo Lietuvos biotechnologijų įmonė „ Nando “, kuri taip pat laimėjo ir apdovanojimą „ Metų žemės ūkio novatorius “.	AgriNext Conference Precision Agriculture, Vertical Farming	
2024 11 13	Saudo Arabija domisi ekologiškų maisto produktų ir gėrimų sektoriaus plėtra - įvyko „ Biofach Saudi Arabia “ renginys, kurio metu buvo suorganizuota ir „ Saudo Arabijos ekologiško maisto diena “, remiama Energetikos, vandens ir žemės ūkio ministerijos bei ir Saudo Arabijos ekologinio ūkininkavimo asociacijos. Parodos metu buvo pabrėžta organinių trąšų svarba kovojant su dirvožemio degradacija ir gerinant eksportuojamų kultūrų kokybę. Ekspertai atkreipė dėmesį į žemdirbystėje naudojamus cheminius pesticidus, kurie gali kelti pavojų sveikatai, pabrėždami būtinybę pereiti prie ekologiškų alternatyvų, nepaisant to, kad jos kainuoja brangiau.	Biofach offers look into Saudi Arabia's agricultural growth, future	
2024 11 17-19	Dubajuje vyko „ Middle East Organic and Natural “ paroda, skirta ekologiškų ir natūralių produktų gamintojams, kurios šalis-partnerė buvo Malaizija. Nors paroda ir sulaukė JAE Klimato kaitos ir aplinkos ministerijos atstovų, ji pasirodė itin mažos apimties - teigiama, kad dalyvavo 550 dalyvių su	Organic & Natural - Organic & Natural Expo Dubai	

	stendais, tačiau lankytojų kiekis buvo nedidelis. Parodoje buvo pristatytos naujausios tendencijos maisto ir gėrimų, sveikatos, grožio, žemės ūkio ir tvaraus gyvenimo srityse.		
2024 11 26-27	Abu Dabyje pirmą kartą vyko „ Global Food Week “, apimanti parodą „ Abu Dhabi International Food Exhibition (ADIFE) “ ir „ Global Food Security Summit “. Renginiai subūrė daugiau nei 1900 įmonių ir prekės ženklų iš 70 šalių, siekiant aptarti pasaulinius maisto saugumo iššūkius ir pristatyti naujausias maisto pramonės inovacijas. „ADIFE“ parodoje su stendu pasirodė ir Baltijos regiono maisto ir žemės ūkio produktų gamintojų organizacijų aljansas „Baltic Gastronomy Leaders“ (BGL), kuri pristatė lietuviškus maisto produktus.	Global Food Week - Driving Sustainable Solution For Global Impact Abu Dhabi International Food Exhibition - By Capital Events	
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
2024 11 20	Adžmano emyratas atidarė naują laisvąją ekonominę zoną Ajman NuVentures Centre Free Zone (ANCFZ) , skirtą technologijų, medijų ir verslo paslaugų mažoms ir vidutinio dydžio įmonėms.	New UAE free zone offers visas within 24 hours and business licence in 120 minutes (Arabian Business)	
2024 11 25	Bahreinas planuoja steigti naujas industrines laisvasias ekonomines zonas Muharraḡ regione netoli Bahreino oro uosto , su tikslu pritraukti maisto, farmacijos ir tekstilės gamintojus. 2023 m. Bahreino gamybos sektorius sudarė 13,6 proc. šalies BVP, apie 36,25 mlrd. JAV dolerių. Siekiama išauginti sektoriaus pridėtinę vertę iki 14,5 proc. BVP iki 2026 m.	Bahrain plans free zones to draw manufacturers (Arabian Gulf Business Insight)	
Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
2024 11 04	Saudo Arabija stato naują pramogų, sporto ir kultūros centrą „Qiddiya City“ , į kurį siekia pritraukti aukščiausio lygio pramogų industrijos technologijas.	Qiddiya, Globant Partner to Make Saudi Arabia's Qiddiya City 'One of the World's Most Immersive Entertainment Hubs' (SPA)	
2024 11 26	2026 m. Saudo Arabijoje pradės veikti PVM mokesčio grąžinimo turistams sistema . Karalystė siekia pritraukti 127 mln. svečių per 2025 m.	Saudi Arabia to introduce VAT refund system for tourists (Saudi Gazette)	

2024 11 26	Abu Dabio oro linijos „Etihad Airways“ 2025 m. planuoja skrydžius 10 naujų krypčių, tarp kurių – Alžyras, Atlanta, Honkongas, Taivanas, Tunisas ir kitos.	Etihad Airways to launch 10 new routes in 2025 (Gulf Business)	
Bendra ekonominė informacija			
2024 11 05	JAE planuoja investuoti 54,4 mlrd. JAV dolerių į atsinaujinančios energetikos sektorių , kad pasiektų užsibrėžtus dekarbonizacijos ir emisijų mažinimo tikslus iki 2030 m.	UAE to invest \$54bn to meet sustainable energy goals (Arabian Gulf Business Insight)	
2024 11 07	Lapkričio 7 d., COP29 Azerbaidžane metu, JAE paskelbė apie naują nacionalinę klimato strategiją , kuria įsipareigojo sumažinti klimato atšilimą skatinančių emisijų išmetimą 47 proc. iki 2035 m.	SHORT TAKE UAE pledges to cut emissions by 47% by 2035 (Reuters)	
2024 11 11	Prognozuojama, kad JAE prekyba deimantais 2024 m. viršys 40 mlrd. JAV dolerių . Deimantai viršija 5,5 proc. šalies ne su naftos sektoriumi susijusios prekybos.	UAE's diamond trade to hit \$40 billion in 2024: Juma Al Kait (WAM)	
2024 11 25	Prognozuojama, kad 2024 m. JAE ne su naftos produkcija susiję sektoriai augs 4,7 proc. . JAE nekilnojamojo turto sektoriaus toliau augs, o privataus gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto pardavimai išaugo 60 proc.	UAE's non-oil economy expected to grow 4.7% in 2024: UBS (Gulf Today)	
2024 11 26	2024 m. pirmąjį pusmetį JAE maisto produktų ir gėrimų eksportas padidėjo 19 % . Prognozuojama, kad šio sektoriaus pajamos sieks 141 mlrd. AED (apie 38,3 mlrd. JAV dolerių).	Abu Dhabi Chamber: 19% increase in UAE food and beverage exports in H1 2024, revenues to reach AED 141bln	
2024 11 26	Saudo Arabija planuoja 2025 m. įkurti trečias nacionalines oro linijas, kurių būstinė būtų Damame , Rytinėje provincijoje. Taip pat planuojamos šešios naujos laisvosios ekonominės zonos prie uostų.	Saudi Arabia planning third national airline, 6 new logistics zones (Zawya)	
2024 11 27	Saudo Arabija 2025 m. šalies biudžetui prognozuoja 314 mlrd. JAV dolerių pajamų ir 26,9 mlrd. JAV dolerių deficitą .	Saudi Arabia forecasts 2025 fiscal deficit of \$27bn (Arabian Gulf Business Insight)	

BENDRAI	<p>Prognozuojama, kad iki 2025 m. JAE vištienos gamyba išaugs 17%, o tam įtakos turės vyriausybės iniciatyvos, pavyzdžiui, pašarų subsidijos ir investicijos į technologijas. Tikimasi, kad vartojimas padidės 6% dėl gyventojų skaičiaus augimo, didesnių vartotojų išlaidų ir klestinčio turizmo sektoriaus, o importas padidės 4%.</p> <p>Šiuo metu JAE vidaus gamyba patenkina tik 15 proc. vištienos suvartojimo, o likusius 85 proc. suvartojimo – kitoms šalims, pirmiausia Brazilijai.</p>	UAE Federal Competitiveness and Statistics Center (2022-2025)	
BENDRAI	<p>JAE vartotojai vis dažniau teikia pirmenybę sveikatai palankiems pasirinkimams, todėl auga ekologiškų, natūralių ir funkcinių maisto produktų paklausa, tokių kaip: be glitimo, veganiškų ir mažai cukraus turinčių. Prognozuojama, kad 2024-2029 m. JAE šio segmento maisto produktų rinka kasmet augs po 4,86%.</p>	Food - United Arab Emirates Statista Market Forecast	
BENDRAI	<p>Pramonės ir mineralinių išteklių ministerija paskelbė planus iki 2035 m. į maisto pramonę pritraukti 20 mlrd. dolerių investicijų. Šia iniciatyva siekiama padvigubinti maisto produktų eksporto vertę nuo 3,7 mlrd. dolerių 2022 m. iki 10,9 mlrd. dolerių, daugiausia dėmesio skiriant tokiems sektoriams kaip pieno, duonos, kepinų, saldumynų ir gėrimų.</p>		
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija			
2024 10 31	<p>„Google“ paskelbė 15 mln. JAV dolerių vertės fondą dirbtinio intelekto ir kalbos mokymosi modelių (LLM) lokalizacijai Artimuosiuose Rytuose. Tikimasi, kad tai paskatins kurti daugiau LLM arabų kalba.</p>	Google expects more Arabic LLMs to emerge as it launches \$15m fund to help AI localisation (The National)	
2024 11 04	<p>JAE nacionalinė naftos įmonė ADNOC pirmą kartą sektoriaus istorijoje pasitelks aukštos autonomijos agentinį dirbtinį intelektą duomenų analizei ir operacijų efektyvumui gerinti.</p>	UAE'S ADNOC to deploy autonomous AI in the energy sector for the first time (Reuters)	
2024 11 06	<p>Didžiausia JAE ir viena didžiausių pasaulyje gynybos technologijų grupių „EDGE“ pasirašė bendradarbiavimo susitarimą su Brazilijos laivynu dėl autonominių antžeminės ir oro gynybos sistemų kūrimo ir bendradarbiavimo.</p>	EDGE Group expands partnership with Brazilian Navy to develop, deploy counter-drone systems (WAM)	
2024 11 07	<p>Abu Dabio nacionalinė naftos įmonė ADNOC pasirašė 4,4 mlrd. JAV dolerių vertės susitarimus dėl 10 suskystintų dujų, 9</p>	ADNOC L&S signs contracts worth	

	etano ir 4 amoniako tanklaivių su Kinijos, Pietų Korėjos statytojais.	\$4.4bn to build 23 supertankers (WAM)	
2024 11 08	Abu Dabio uostų grupė „ AD Ports Group “ pasirašė keturis bendradarbiavimo susitarimus su Pakistano vyriausybe, su tikslu iširti bendradarbiavimo galimybes jūrų, oro ir geležinkelių transporto sektoriuose, taip pat logistikos ir skaitmeninių paslaugų srityse.	AD Ports Group, Pakistan Government sign 4 MoUs to enhance trade, transport, logistics infrastructure (WAM)	
2024 11 11	Dubajaus Food Tech Valley pradėtos GigaFarm vertikalaus ūkio statybos. 83 600 kvadratinį metrų ploto objekte kasmet bus pagaminama daugiau kaip 3 milijonai kilogramų maisto produktų. Tikimasi, kad ši iniciatyva pakeis maždaug 1 % JAE importuojamų maisto produktų ir prisidės prie tvarumo, kasmet perdirbant daugiau nei 50 000 tonų maisto atliekų.	Sustainable Food Production Industry Blooming in Dubai Food Tech Valley as GigaFarm Initiative Lays Foundations	
2024 11 11	Per pirmus devynis 2024 m. mėnesius intelektinės nuosavybės registracijų skaičius JAE išaugo 34,3 proc. , lyginant su 2023 m.	UAE records significant growth in intellectual property registrations (WAM)	
2024 11 11	JAE kurjerių paslaugų įmonė „ Talabat “ paskelbė IPO ir tikisi stipraus augimo maisto bei kitų prekių pristatymo į namus rinkoje. Akcijų pardavime paskelbtos 15 proc. (3,49 mlrd.) „Talabat“ akcijų. Teikimas gali siekti 1 mlrd. JAV dolerių vertę, taptų didžiausiu JAE paskelbtu akcijų įsigijimu 2024 m.	Talabat launches IPO, targets growth opportunities in current Middle East markets (Reuters)	
2024 11 11	Pastaraisiais metais JAE skiria daug investicijų į puslaidininkių ir dirbtinio intelekto sektorius , o taip pat pranešama, kad Taivano „Semiconductor Manufacturing Co.“ (TSMC) ir „Samsung Electronics“ derasi dėl milžiniškų gamyklų statybų JAE. Projektų vertė gali siekti daugiau nei 100 mlrd. JAV dolerių. Tikimasi, kad DI sektorius iki 2030 m. kurs 13,6% JAE BVP.	Deep Dive: The UAE's strategic AI ambitions (Amwaj Media)	
2024 11 12	JAE atsinaujinančios energetikos įmonė „ Masdar “ statys 1 gigavato pajėgumų vėjo jėgainių parką Kazachstane.	Major Milestone Reached for 1GW Wind Farm in Kazakhstan (Masdar)	

2024 11 12	Dubajuje pradamas statyti oro taksi oro uostas (vertiport). 3,1 tūkst. kv. m. teritorija bus skirta pakilimui ir nusileidimui, skraidyklių pakrovimui, stovėjimui.	Hamdan bin Mohammed gives green light for construction of Dubai's first aerial taxi vertiport (WAM)	
2024 11 13	JAE atsinaujinančios energetikos įmonė „Masdar“ statys 1 gigavato pajėgumų vėjo jėgainių parką Uzbekistane.	Masdar to develop 1GW Mingbulak Wind Farm in Uzbekistan (Gulf Business)	
2024 11 13	JAE atsinaujinančios energetikos įmonė „Masdar“ pasirašė bendradarbiavimo susitarimą su Albanijos energijos korporacija dėl gigavato pajėgumų atsinaujinančios energijos projektų Albanijoje.	Masdar, Albania Power Corporation sign agreement at COP29 (WAM)	
2024 11 13	Didžiausias Persijos įlankos ir ketvirtas didžiausias pasaulyje Abu Dabio investicijų fondas ADIA pradeda pasitelkti dirbtinį intelektą ir savo duomenų analitikus , kurie padeda pasirinkti investicinius portfelius bei teikti privačius kreditus.	Abu Dhabi's \$1 Trillion Fund Rejigs Strategy to Speed Up Deals (Bloomberg)	
2024 11 14	Saudo Arabija sumažino pagarsėjusio futuristinio miesto „NEOM“ gigaprojekto ambicijas ir prioritetą perorientavo į pasaulinio lygio sporto renginiams reikalingos infrastruktūros užtikrinimą.	Exclusive: Saudi Arabia prioritizes sports for NEOM plans as costs balloon, sources say (Reuters)	
2024 11 18	Abu Dabio emyrate mažos ir vidutinės įmonės (90 proc. emyrate registruotų įmonių) sugeneruoja 42,8 proc. emyrato ne su nafta susijusio BVP ir įdarbina beveik pusę emyrato darbo jėgos.	SMEs contribute 42.8 percent to Abu Dhabi's non-oil GDP: Moza Al Nasr (WAM)	
2024 11 19	Bahreinas skelbs konkursą dėl oro uosto miestelio statybų aplink šiuo metu esantį Bahreino tarptautinį oro uostą. Projekte planuojamos komercinės ir gyvenamosios paskirčių pastatai.	Bahrain to tender for 'airport city' in early 2025 (Arabian Gulf Business Insight)	
2024 11 19	Saudo Arabijos gigaprojekto „NEOM“ žaliojo vandenilio gamykla pasiekė 60 proc. baigtumą. Tikimasi, kad gamykla pradės veiklą 2026 m.	Neom Green Hydrogen will hit all markets, says chief	

		(Arabian Gulf Business Insight)	
2024 11 19	Automobilių nuomos rinka JAE ir Saudo Arabijoje sparčiai auga. Prognozuojama, kad Saudo Arabijoje ši rinka iki 2032 m. pasieks 5,6 mlrd. JAV dolerių vertę, o JAE – 3,5 mlrd. JAV dolerių vertę iki 2028 m. Stiprus turizmo industrijos augimas skatina automobilių nuomos sektoriaus plėtrą visame regione.	Gulf car rentals look forward to constant growth (Arabian Gulf Business Insight)	
2024 11 20	Saudo Arabija paskelbė apie kelis naujus ambicingus stadionų statybų projektus, tarp jų – 92 tūkst. vietų unikalios architektūros, įkomponuojančios žalias zonas ir pėsčiųjų takus, futbolo stadionas Rijado centre. Stadione taip pat numatomi sodai, kopimo sienos, vandens sporto centras, Olimpino dydžio baseinas ir lengvosios atletikos maniežas.	Saudi Arabia sows seeds for massive desert stadium (New Atlas)	
2024 11 20	Saudo Arabija paskelbė 100 mlrd. JAV dolerių vertės iniciatyvą „Project Transcendence“, kuria siekia sukurti plačią dirbtinio intelekto ekosistemą, apimančią inovacijas, infrastruktūrą ir talentų ugdymą. Projektą įgyvendins Viešasis investicinis fondas (PIF).	Saudi Arabia Launches \$100B Initiative to Develop AI Ecosystem (AI Business)	
2024 11 21	Persijos įlankos regionas tampa perspektyviausia Kinijos automobilių eksporto rinka. Automobilių pirkėjų Saudo Arabijoje ir JAE pasitikėjimas Kinijos automobilių prekių ženklais viršija 70 proc. - daugiau nei dvigubai didesnis nei JAV.	UAE, Saudi buyers trust Chinese cars twice as much as US buyers: Report (Arabian Business)	
2024 11 27	Lapkričio 27 d. atidarytas pirmas 22,5 mlrd. JAV dolerių vertės Rijado metro projekto etapas. Tikimasi, kad metro sumažins stipriai Saudo Arabijos sostinę kaustančius kamščius ir eismo problemas.	Riyadh Metro aims to break Saudi capital's car gridlock (Arabian Gulf Business Insight)	
2024 11 27	Didžiausios Artimųjų Rytų oro linijos Dubajaus „Emirates Airline“ neslepia susierzinimo dėl „Boeing“ lėktuvų gamintojo neužtikrintumo ir lėktuvų gamybos trikdžių.	Emirates Airline 'frustrated' at aircraft shortage due to manufacturer delays (AI Monitor)	
2024 11 27	Tarptautiniai ir regioniniai probleminiai investuotojai, norintys įsigyti Saudo Arabijos įmonių skolų, tampa vis aktyvesni Karalystėje dėl rengiamų naujų bankroto įstatymų ir reformų. Saudo Arabija yra antra pagal dydį skolų JAV doleriais vertybinių popierių emitentė besiformuojančiose rinkose, po Kinijos. Bendra skolos kapitalo rinka Persijos įlankos šalyse	Opportunities for 'distressed investors' as Saudi companies restructure (Arabian Business)	

	šiais metais greičiausiai viršys 1 trln. JAV dolerių, o 2024 m. pirmąjį ketvirtį pasieks 940 mlrd. JAV dolerių.	Gulf Business Insight	
2024 11 28	Saudo Arabijos plėtra, daugybė sudėtingų ir potencialiai pelningų teisinių klausimų priviliojo kelias didžiausias JAV teisines įmones ir advokatų kontorą įsteigti Karalystėje padalinius. Tarp jų – „King & Spalding“, „Baker McKenzie“ ir „Morgan Lewis“.	Rise in major US law firms setting up in Saudi Arabia (Arabian Gulf Business Insight)	
2024 11 28	Saudo Arabija importuoja 80 proc. maisto produkcijos, todėl su tikslu užsitikrinti didesnę nepriklausomybę nuo eksporto, Saudo Arabijos vyriausybė siekia surasti užsienio investuotojus, kurie užpildytų 9,8 mlrd. JAV dolerių finansavimo žemės ūkio projektams deficitą. Žemės ūkio sektorius sudarė ~26 mlrd. eurų Saudo Arabijos ekonomikos 2023 m.	Down on the farm, Saudi Arabia has a \$9.8bn hole to fill (Arabian Gulf Insight)	

Parengė:

Trečioji sekretorė Gabrielė Niekytė, gabriele.niekyte@urm.lt

Žemės ūkio ir komercijos atašė Eivina Žižiūnaitė-Allbaz, Eivina.Ziziunaite-Allbaz@urm.lt